

Udtalelse om den 11. årsberetning (1985) til Rådet fra Kommissionen — Den europæiske fond for Regionaludvikling

(87/C 180/14)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber besluttede den 6. november 1986 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets sektion for regionaludvikling og fysisk planlægning, som på grundlag af ordføreren, Luigi Della Croces rapport vedtog sin udtalelse den 11. marts 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, den 13. maj 1987, uden stemmer imod og med to stemmer hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Kommissionens 11. årsberetning til Rådet om Den europæiske fond for Regionaludvikling (EFRU) påkalder sig betydelig interesse. Den er indholdsmæssigt mere omfattende og udtømmende end de forudgående beretninger, som i øvrigt var yderst værdifulde.

Beretningen indeholder en lang række præcise oplysninger og giver en detaljeret fremstilling af EFRU's funktionsmåde. Den giver et fuldstændigt katalog over EF-interventioner på det regionale område og gør det muligt at foretage en grundig vurdering af EF's regionalpolitik. På den anden side peger beretningen på en utilfredsstillende situation med hensyn til indsatsen på det regionalpolitiske område.

Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder alt i alt de analyser og bemærkninger, beretningen indeholder.

1.2. Beretningen lider imidlertid under nogle mangler, som bør påpeges.

For det første gøres der ikke noget forsøg på at foretage en videnskabelig vurdering af de resultater, der er opnået via EFRU-støttede programmer og projekter. Da der imidlertid ikke forefindes brugbare evaluering- og analyseværktøjer, har det ikke været muligt at blottlægge dette spørgsmål i den 11. beretning. For det andet er beskrivelsen af regionalpolitikens økonomiske kontekst mangelfuld. Kommissionen henviser her til gennemgangen i den snart foreliggende tredje periodiske beretning om situationen i regionerne. Det havde imidlertid været nyttigt, om man til en bedømmelse af egnetheden af de kriterier for EFRU's forvaltning, som fremlægges i beretningen, og effektiviteten af de støttede aktioner havde kunnet søge støtte i nogle forudgående analyser og oplysninger.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Til trods for de nyskabelser og justeringer, der er blevet introduceret i løbet af EFRU's 11-årige eksistens, må det konstateres, at EF's regionalpolitik ikke har formået at leve op til sin fornemste målsætning — at tilnærme de ugunstigt stillede regioners indkomstniveau og levestandard til de økonomisk mere udviklede regioners.

2.2. Det må desværre konstateres, at ulighederne mellem regionerne med hensyn til arbejdsløshedsprocenter er blevet endnu større. I den 11. beretning bemærkes det, at det er muligt, at forværringen i arbejdsløhedssituationen ikke er blevet ledsaget af en mere generel skærpelse af de regionale skævheder; der er dog ikke nogen konkrete holdepunkter for denne påstand.

2.3. I denne forbindelse kan det være nyttigt at henviser til Kommissionens økonomiske årsberetning 1986/87, hvoraf det fremgår:

1. at de absolutte uligheder er blevet skærpet betydeligt,
2. at udviklingen i arbejdsløshedens ulige fordeling målt ved standardafvigelsen tegner et langt mere ugunstigt billede for regionernes end for medlemsstaternes vedkommende,
3. at indkomstmulighederne mellem regionerne ikke er blevet mærkbart mindre i nogen medlemsstat, samt
4. at den gennemsnitlige ledighedsprocent i de 25 mest ugunstigt stillede regioner i 1976 var 8 % mod 2,4 % i de rigeste regioner, medens billedet i 1985 var 21,1 % mod 6,6 %.

På denne baggrund fastslår Kommissionen i den økonomiske årsberetning, at der må udfoldes bestræbelser for, at de dårligere stillede regioner kan komme op på en vækstrate, der ligger over det europæiske gennemsnit. Dette kræver for det første en hensigtsmæssig tilpasningspolitik i nationalt og regionalt regi. Herudover er det nødvendigt, at Fællesskabet — via strukturfonde og Den europæiske Investeringsbanks interventioner samt de finansielle instrumenter — kompletterer den indsats, som myndighederne i de dårligere stillede regioner gør for at skabe grundlag for en varig vækst.

2.4. I forlængelse af disse overvejelser skal det tilføjes, at hvis etableringen af et indre marked inden 1992 ikke også omfatter skabelsen af et egentligt socialt og økonomisk Europa (hvori regionalpolitikken skal være en af hovedhjørnestenene), vil de dårligst stillede regioners økonomiske og sociale vilkår blive forringet, eftersom deres konkurrenceevne vil blive afsvækket yderligere.

2.5. Den økonomiske situation i Europa har siden 1985 været kendetegnet ved et gunstigt udviklingsfor-

løb, som har baggrund i et betydeligt fald i inflations-takten, en halvering af olieregningen, en sænkning af renteniveauet samt, til dels, i det betydelige fald i dolla-ren. Hermed er forudsætningerne for afgørende at sætte skub i EF's og medlemsstaternes regionalpolitik til stede, men der er ikke noget, der tyder på, at denne gunstige situation udnyttes.

2.6. I de sidste seks år har den procentdel af EF's budget, som afsættes til regionale formål, ligget uændret på godt og vel 6%. Da de samlede resultater af interventionerne ikke har været særligt positive, synes en udgiftsomlægning i regionalpolitikken favør påkrævet.

2.7. De alvorlige ulighedsproblemer kan imidlertid ikke løses gennem selv en forbedret EF-regionalpolitik. EF-regionalpolitikken må derfor nøje koordineres med medlemsstaternes regionalpolitik. I så henseende må man beklage de nedskæringer, der er sket i medlemssta-ternes regionalpolitik som led i de seneste års restriktive offentlige udgiftspolitik.

2.8. Medlemsstaternes regionaludviklingsudgifter bør ikke blot være tilstrækkelige, men de bør også være af en sådan karakter, at fortidens fejl og manglende resultater afhjælpes. Ligesom Fællesskabet har fundet det påkrævet at ændre EFRU-forordningen og dermed også interventionskriterierne, er det meget sandsynligt, at lovgivningsgrundlaget for regionalpolitikken i de enkelte medlemsstater trænger til revision og ajourføring.

Målsætningerne om skabelse af en ligevægt mellem regionerne og om en højere grad af samhørighed inden for Fællesskabet lader sig ikke realisere gennem regio-nalpolitikken alene. Derfor må samtlige EF-politikker sættes ind på at skabe balance mellem regionerne.

SÆRLIGE BEMÆRKNINGER

3. Regionalpolitikken økonomiske kontekst (se 11. beretning, kapitel 1, punkt 1.1)

3.1. Beskrivelsen af den økonomiske kontekst er, som bemærket ovenfor, ikke særlig detaljeret, idet den begrænser sig til et par grundlæggende overvejelser, specielt omkring beskæftigelsessituationen, som gene-relt skulle blive kendetegnet ved en mindre bedring i forhold til 1985, men således at afstanden mellem de regionale ledighedsniveauer på længere sigt skulle blive større.

3.2. Ligesom i 2. periodiske beretning anføres det også her, at EF-udvidelsen har ført til en forøgelse af de regionale skævheder i Fællesskabet. I denne forbin-delse er det ganske vist rigtigt, at andre svagt stillede regioner er blevet optaget i Fællesskabet, men forholdet er imidlertid det, at skævhederne er blevet accentueret mellem de regioner, som allerede fandtes i Fællesskabet

inden udvidelsen. Med Spaniens og Portugals indtræden i EF er problemet blevet mere omfattende og kræver større opmærksomhed og flere ressourcer.

4. Samordning af regionalpolitikken (punkt 2 til 6 i beretningen)

4.1. Samordning af medlemsstaternes og Fællesskabets regionalpolitik er en afgørende forudsætning for opnåelse af gode resultater. Det er således nødvendigt, at samtlige programmer er i samklang med de af EF opstillede målsætninger. De midler, Kommissionen finder nødvendige til en sikring af en samordning, er præcise og velafgrænsede.

Analysen af de regionale virkninger af Fællesskabets politik på de vigtigste områder er ganske interessant, men burde dog gennemføres med en præcis metodologi, som samtlige involverede instanser er bekendt med.

4.2. De beretninger, medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen i henhold til forordningens artikel 2, skulle i princippet være et nyttigt værktøj til vurdering af de regionaludviklingsprogrammer, der gennemføres. Imidlertid må Kommissionen til sin beklagelse konstate-re, at medlemsstaterne i 1985 kun i ringe omfang opfyldte deres forpligtelser i så henseende. Måske er mere forpligtende bestemmelser og overtalelsesmidler påkrævet.

4.3. Til en evaluering af EFRU's effektivitet er det nødvendigt at gøre status over opnåede resultater. Kom-missionen gør sig en række generelle, interessante over-vejelser over de problemer, der unægteligt knytter sig til en seriøs vurdering, men opgiver imidlertid helt at evaluere resultaterne.

Detaljerede undersøgelser er imidlertid nødvendige, i det mindste i visse støtteområder, da resultatevaluering er af afgørende betydning for en forbedring af regional-politikken.

4.4. Man er enig med Kommissionen, når denne påpeger, at politikken i visse sektorer (landbrug, indus-tri osv.) også har en indvirkning på udviklingen i en region. Netop af denne grund er en integrering af Fæl-lesskabets og medlemsstaternes økonomiske politik et ufravigeligt krav.

5. Den nye forordning (kapitel 2 i beretningen)

5.1. Kapitel 2 rummer en udførlig redegørelse for den nye EFRU-forordning og de principper, den bygger på. Der er tale om en udmærket fremstilling, men det må beklages, at det endnu ikke, to et halvt år efter vedtagelsen af den nye forordning, er lykkedes at tilveje-bringe et tilstrækkeligt klart billede af effekten af dette nye lovgivningsinstrument. I øvrigt nøjes Kommissio-nen med at redegøre for hovedpunkterne i den medde-

lelse, der blev lagt frem på mødet i Luxembourg den 21. april 1986.

Selv om 11. beretning naturligt nok kun kan referere til 1985, er det alligevel vanskeligt at bedømme resultaterne af den nye forordning, når man kun kan basere sig på det ene år, hvori denne har været i anvendelse.

5.2. Det nye system med beløbsintervaller, som der redegøres udmærket for i beretningen, er bedre egnet til at sikre medlemsstaterne en optimal anvendelse af EFRU's ressourcer. I forbindelse med indførelsen af det nye system kan der konstateres en væsentlig forøgelse i de ansøgte støttebeløb. Forøgelsen fordeler sig imidlertid langt fra jævnt på de forskellige medlemsstater. Det kunne være interessant at gå dybere ned i dette problem. Er der en årsagssammenhæng mellem ansøgningerne om øget støtte og den ny forordning, eller er der tale om et rent tilfælde? Har medlemsstaterne reageret forskelligt?

5.3. Kommissionen har udviklet en krævende metode til forudgående vurdering af støtteansøgningerne. Man finder metoden hensigtsmæssig. Den stiller imidlertid krav om yderligere kvalificeret personale. Kommissionen påpeger selv, at der ikke er tilstrækkeligt personale i Kommissionens tjenestegrene til at foretage vurderingerne. Det er beklageligt, at man endnu ikke har foretaget sig noget for at afhjælpe denne situation. Det økonomiske og sociale Udvalg skal atter en gang henvise til (se f.eks. udtalelse om 9. beretning, punkt 5.3) de forslag, som allerede er forelagt Rådet.

5.4. Arbejdsbyrden er vokset yderligere i forbindelse med behandlingen af ansøgninger fra Spanien og Portugal. Det ville være ønskeligt, om Kommissionen fremlagde en meddelelse, der redegør for ansøgninger, der er indgivet og behandlet for disse to medlemsstaters vedkommende.

6. EFRU's budgetmidler (punkt 15 til 30 i beretningen)

6.1. Siden 1981 har de regionale budgetmidlers andel af det samlede EF-budget stort set været uændret. Det regionale budget udgør end ikke 0,1 % af Fællesskabets BNP. Tilføjes den oplysning, der figurerer andetsteds i beretningen, hvorefter de ti mest ugunstigt stillede regioner modtog en årlig gennemsnitsstøtte fra EFRU på 17 ECU pr. indbygger, og sammenholdes dette med en velstandsafstand til de ti rigeste regioner på over 10 000 ECU (beregnet ud fra forskellen i BNP pr. indbygger), vil det umiddelbart forstås, at der er tale om en utilstrækkelig støtteindsats. Med så ringe udgifter er det ikke muligt at opnå rimelige resultater.

I sin kommentar til budgetmidlerne henviser Kommissionen til EFRU-interventionernes multiplikatorvirkning og gør opmærksom på, at fondens interventioner udgør en betydelig procentdel af de offentlige infrastrukturudgifter, specielt i visse lande.

Disse oplysninger er rigtige. Imidlertid er det Fællesskabets primære opgave at sætte ind over for de

vedvarende og voksende uligheder. Der må derfor føres en mere resolut regionalpolitik med et passende budget.

6.2. Kommissionen understreger, at den også for 1986 har indgået en forpligtelse, hvorefter den forsikrer de mindst velstillede medlemsstater om, at de vil kunne modtage EFRU-støtte af mindst samme størrelsesorden som det for 1985 garanterede minimum. Man har endnu ikke kendskab til enkelthederne, men alt lader formode, at der ikke er sat noget i gang for at ændre tendensen i den af Det økonomiske og sociale Udvalg ønskede retning (se de tidligere udtalelser).

6.3. Det er yderst påskønnelsesværdigt, at man næsten er oppe på fuld udnyttelse af de disponible budgetmidler. Udnyttelsesgraden er oppe på 99,3 %, og højere havde man næppe kunnet nå. Når betalingerne i øvrigt er lavere end forpligtelserne, skyldes det, at projekterne gennemføres over flere år. Forholdet betalinger/forpligtelser er i øvrigt blevet lidt bedre.

6.4. Også i 1985 var der en ganske betydelig stigning (3 procentpoint) i den andel af midlerne, der blev anvendt til erhvervsinvesteringer. Dette må siges at være en positiv udvikling, og man kan kun støtte Kommissionens bestræbelser for yderligere at øge den andel, der går til investeringer inden for industri, håndværk og servicevirksomhed.

6.5. Med hensyn til ressourcernes fordeling på områder er der sket en kraftig koncentration på de fire medlemsstater, hvori de vanskeligst stillede regioner er beliggende. Koncentrationen er taget lidt til i 1985 (82 % mod 79,6 %), herunder også på de prioriterede regioner.

Koncentrationen af støtten er med til at give den bedst mulige udviklingseffekt og kan derfor godkendes.

På den anden side bør det bemærkes, at en interventionsindsats i samtlige EF-lande med regionale skævheder vil indebære, at samtlige europæiske borgere vil sætte større pris på EFRU's målsætninger, som bør fremtræde som økonomiske og ikke solidariske. En forudsætning for, at der kan sættes mere energisk skub i regionalpolitikken, er, at den rette psykologiske grobund er til stede, og her spiller eksempler på interventioner, der kan opvise klart positive resultater, en stor rolle.

6.6. Kommissionen tillægger det stor vægt, at der er komplementaritet mellem EFRU-støtten og den nationale finansielle indsats.

Problemstillingen omkring komplementariteten hører til en af de mere ømfindtlige i forholdet mellem Fællesskabet og de enkelte medlemsstater. Offentligheden, de økonomiske aktører og repræsentanterne for arbejdsmarkedets parter stiller sig uafslædt det spørgsmål, om de programmer, der gennemføres med EF-støtte, ikke lige så godt kunne have været iværksat

med støtte udelukkende fra de nationale og regionale myndigheder. Spørgsmålet er ikke uden relevans, men samtidig vanskeligt at besvare.

Uanset hvor vanskeligt det er at vurdere, om EF's finansielle intervention rent faktisk »lægges oveni« den nationale finansielle indsats, bør der søges fundet frem til en egnet måde, hvorpå man kan forpligte de forskellige landes regeringer til at sikre, at EF-støtten faktisk har karakter af et supplement.

Det er udmærket, at Kommissionen har indkredset problemet, men Det økonomiske og sociale Udvalg vil samtidig opfordre den til at finde veje til at løse det.

6.7. Med hensyn til den »individuelle« komplementaritet oplyser Kommissionen, at medlemsstaterne for projekter inden for industri-, håndværks- og servicevirksomhed afviser at sikre en sådan komplementaritet i fondsforordningens artikel 36's forstand; deres begrundelse er, at dette vil føre til ressourcespild og konkurrenceproblemer.

Medlemsstaternes argumentation virker lidet overbevisende.

Resultaterne er under alle omstændigheder ikke opmuntrende, eftersom de private investeringer fortsat er alt for utilstrækkelige. Det viser, at de underudviklede regioners produktionssektor ikke er konkurrencedygtig i forhold til de udviklede regioners.

6.8. Man er helt enig med Kommissionen i, at ordningen med samfinansiering af programmer er med til at styrke komplementariteten.

6.9. Man er også enig i Kommissionens synspunkter, for så vidt angår nødvendigheden af en reklameindsats omkring interventionerne. Hvad der er endnu vigtigere i denne sammenhæng, er den aktive medvirken af arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen og gennemførelsen af programmerne.

7. Udnyttelse af regionernes egne udviklingsmuligheder (punkt 39 og 40 i beretningen)

7.1. En udnyttelse af regionernes egne udviklingsmuligheder er en fornuftig indfaldsvinkel. Man deler derfor Kommissionens synspunkt om, at der skal finansieres foranstaltninger til fordel for små og mellemstore virksomheder inden for industri, håndværk, turisme og servicefag. Det er imidlertid nødvendigt, at der sker en forudgående udarbejdelse af programmer og projekter, således at de små og mellemstore virksomheder har en referenceramme at holde sig til.

7.2. Det er beklageligt, at der ikke er indgivet ansøgninger, der specifikt vedrører regionernes egne udviklingsmuligheder. Når Kommissionen er opmærksom på de vanskeligheder, der knytter sig til udnyttelsen af de instrumenter, som er stillet til de nationale myndigheders disposition, burde den gøre, hvad der står i dens magt for at gøre de små og mellemstore virksomheder direkte interesseret, bl.a. via deres organisationer og brancheforeninger.

8. EFRU og beskæftigelsen (punkt 41 til 44 i beretningen)

8.1. Målsætningen om at skabe nye arbejdspladser gennem EFRU's interventioner bør tildeles høj prioritet.

Kommissionens oplysninger vedrørende de opnåede beskæftigelsesresultater er ret beroligende; imidlertid må det være tilladt at nære en vis tvivl om, hvorvidt prognoserne for beskæftigelsesvirkningen nu også har holdt stik. Der efterlyses en nøje resultatvurdering ex post.

Dog vil det være hensigtsmæssigt, at Kommissionen i sin vurdering af ansøgningerne fortsat lægger særlig vægt på prognoserne for beskæftigelsesvirkningen. Der bør gives prioritet til de programmer, som direkte eller indirekte skaber det størst mulige antal arbejdspladser via investeringer.

9. Infrastruktur støtte (punkt 45, 46 og 47)

9.1. Infrastruktur støtten fra fonden imødekommer så afgjort et behov, specielt i visse regioner, da manglen på infrastruktur er en af hovedårsagerne til underudvikling. På den anden side findes der også områder, som er i tilbagegang, selv om de er tilstrækkeligt forsynet med infrastruktur. Der er derfor behov for en detaljeret analyse af problemet for at finde frem til, ad hvilken vej der kan skabes optimal ligevægt mellem støtte til infrastruktur og støtte til investeringer i produktion. Man kan fuldt tilslutte sig Kommissionens prioritering, hvorefter der skal gives forrang til investeringer, der har direkte tilknytning til erhvervsaktiviteter, herunder frem for alt støtte til erhvervsuddannelses-, forsknings- og teknologiudviklingsinfrastruktur.

9.2. Nødvendigheden af, at en større andel af udgifterne kanaliseres over i erhvervsinvesteringer, må imidlertid ikke tabes af syne. Udgifterne hertil bør sættes gradvis i vejret i takt med, at de grundlæggende infrastrukturer kommer på plads.

10. Den integrerede metode (punkt 50 til 55)

10.1. Den integrerede metode påkalder sig betydelig interesse, da der kan opnås yderst positive resultater gennem den synergieffekt, der fremkommer gennem en samtidig, målrettet anvendelse af de forskellige finansieringsinstrumenter, som indgår i et organisk hele af programmer. Det økonomiske og sociale Udvalg skal her henvises til specielt en nylig fremsat udtalelse om integrerede aktioner.

10.2. De hidtidige erfaringer viser imidlertid, at den integrerede metode ikke føres ud i livet med den nødvendige beslutsomhed. For de integrerede foranstaltningers

vedkommende er det blevet ved pilotprojekterne i Napoli og Belfast. De integrerede middelhavsprogrammer gennemføres således ikke med den forventede hurtighed.

10.3. Integreringen af de forskellige instrumenter og de forskellige instanser gennemføres ganske vist ikke uhindret, men hertil er at sige, at den integrerede metodes juridiske grundlag endnu ikke er fuldstændigt, at procedurerne generelt er mangelfulde eller upræcise, samt at Kommissionens tjenestegrene ikke er udstyret optimalt med henblik på at kunne sikre den nødvendige samordning.

10.4. Den omstændighed, at der på én gang findes integrerede foranstaltninger, programmer, metoder og aktioner, kan virke forvirrende, specielt for potentielle ansøgere i medlemsstaterne; det samme gælder disse integrerede interventionsmetoders relation til de nationale programmer af EF-interesse. Kommissionen bør forenkle og klarlægge de pågældende definitioner og sondringer.

11. Forholdet til de nationale, regionale og lokale myndigheder (punkt 57 og 58)

11.1. Man deler fuldt ud Kommissionens synspunkt, hvorefter der bør ske en udbygning af dialogen med medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder. Specielt sidstnævnte bør inddrages i EF-aktiviteterne, eftersom de er de eneste, der kan skabe offentlig opmærksomhed omkring projekterne og sikre, at erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter involveres på en hensigtsmæssig måde.

11.2. Man er enig med Kommissionen i, at dialogen især har til formål at føre frem til en fælles fastlæggelse af, hvilke områder der skal prioriteres, at fremme samfinansieringen af programmer, at styrke gennemsigtigheden i og kendskabet til finansieringsformerne samt sikre et fælles ansvar for, at de nødvendige midler står til rådighed.

12. EFRU's interventioner i 1985 (kapitel 3 i beretningen)

Hele kapitel 3, som indeholder en detaljeret redegørelse for de interventioner, EFRU gennemførte i 1985, er yderst interessant. Kommissionen fortjener ros for de fyldestgørende oplysninger og den klare fremstilling, den giver af de kriterier og den metode, der ligger bag de trufne valg.

12.1. Vurdering af ansøgningerne om støtte (punkt 65)

De vurderingskriterier, som er opregnet, er fuldt acceptable. Imidlertid forekommer den orden, de er opstillet i, lidt ulogisk, også selv om den følger af den måde, forordningen anvendes på. Integreret anvendelse af EF-instrumenter optræder således som punkt 7 (næstsidsste

punkt) før det sidste punkt, der vedrører investeringer i et grænseområde, et ø-område eller et perifert beliggende område. Disse to punkter fortjener en mere frem-skudt plads.

12.2. (punkt 69)

Det præciseres på dette sted i beretningen, at der i de elleve år, EFRU har eksisteret, ikke har været et eneste tilfælde, hvor EFRU-udvalget har afgivet en negativ udtalelse. Selv om dette på den ene side vidner om, at generaldirektoratet for regionalpolitik har foretaget en omhyggelig behandling af ansøgningerne, kan det dog også vække formodning om, at der går for restriktivt og selektivt til værks.

12.3. Omorganiseringen af generaldirektoratet for regionalpolitik, dvs. GD XVI, er sket på baggrund af vedtagelsen af den nye forordning. Denne omlægning lod sig næppe udsætte. Samtidig burde den organisatoriske struktur imidlertid i højere grad have været tilpasset de nye opgaver. Hvis man virkelig går ind for, at der skal ske positive ændringer inden for regionalpolitikken, er det nødvendigt, at der etableres nogle effektive tjenestegrene og operative procedurer.

13. Finansiering af programmer (punkt 72 til 88 i beretningen)

13.1. Den gradvise overgang til finansiering af programmer i stedet for projekter er yderst hensigtsmæssig, fordi det betyder, at støtteindsatsen bliver mere fuldstændig og helhedspræget. Det skal imidlertid bemærkes, at selv om referencerammen kun er det første år for anvendelsen af den nye forordning, sker denne overgang alt for langsomt. Baggrunden er specielt manglende initiativ fra nogle medlemsstater.

13.2. Fællesskabsprogrammerne er af stor vigtighed. Man finder de kriterier, Kommissionen opstiller for gennemførelse af sådanne programmer, tilfredsstillende. Der bør lægges afgørende vægt på telekommunikation og energi med henblik på at integrere de mindre udviklede regioner i et højt teknologi-Europa.

13.3. Også de nationale programmer af interesse for Fællesskabet bør fremmes, da de i kraft af selve deres natur kan sikre en sammenkædning af regionaludviklingen og de vigtigste EF-politikker. Disse programmer må være i samklang med målsætningerne for udvikling af hele den europæiske økonomi og fremme af avanceret teknologi.

13.4. Det konstateres med interesse, at disse programmets iværksættelse vil blive overvåget af koordineringsudvalg bestående af repræsentanter for de organer, der er ansvarlige for programmernes gennemførelse på lokalt, regionalt og nationalt plan. Kommissionen vil ligeledes blive repræsenteret i disse udvalg. Af eksempler henvises der kun til de tre britiske programmer. Det er imidlertid nødvendigt, at metoden vinder større udbredelse.

13.5. Kommissionen har taget nogle delbeslutninger om integrerede foranstaltninger i visse regioner i Frank-

rig. I mangel af præcise oplysninger er det ikke muligt at kommentere dette initiativ, men det må imidlertid være rimeligt at stille spørgsmålet, hvorfor der ikke er taget en samlet beslutning. Da der er tale om integrerede foranstaltninger, burde de jo være karakteriseret ved en helhedsløsning med en samtidig anvendelse af de forskellige strukturfonde.

14. Støtteansøgninger (punkt 90)

14.1. Det samlede antal støtteansøgninger udviste i forhold til 1985 en betydelig stigning (53 %). Det kunne være interessant at gå dybere ind i en analyse af årsagerne til denne stigning. Det er sandsynligt, at dette i et vist omfang skyldes bestemmelserne i den nye forordning, men det har også baggrund i en større bevidsthed om regionale ulighedsproblemer.

15. Spanien og Portugal (punkt 101 i beretningen)

15.1. Det konstateres med tilfredshed, at EFRU's aktiviteter i Spanien og Portugal er kommet i gang. I 1985 var der indgået for få forslag til, at der var tale om en lancering i fuld skala. Det kunne være interessant, hvis Kommissionen gennemførte en forberedende undersøgelse af aktiviteterne i de to lande.

16. Støtte til produktive investeringen (punkt 108 til 116)

16.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder Kommissionens bestræbelser for at kanalisere flere støtteressourcer over i industri-, håndværks- og serviceaktiviteter, som er kendetegnet ved økonomisk sund virksomhed og kan bidrage til at skabe eller fastholde varige arbejdspladser, for desværre må det konstateres, at projekter inden for industri, håndværk og servicevirksomhed stadig er forfordelt i forhold til infrastrukturprojekter.

16.2. Man kan også tilslutte sig de skridt, der er taget for at gøre EFRU-interventionerne mere smidige, ved at lade de restriktive krav i den tidligere forordning bortfalde.

16.3. Det ville sandsynligvis være hensigtsmæssigt — og sker da også i visse tilfælde — at EFRU's bidrag til den støtte, der ydes af de nationale og regionale myndigheder, kan bryde 50 %-loftet. Loftet lægger således en dæmper på mulighederne for virkelig at gå ind og støtte de mindre udviklede områder, som har færrest ressourcer til rådighed.

16.4. Det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis støtten primært går til de produktionssektorer, som skaber nye arbejdspladser til lavere omkostninger. Dette må imidlertid samtidig være foreneligt med kravet om en udvikling hen imod højteknologiske virksomheder.

16.5. Det må med beklagelse konstateres, at den andel af støtten, der går til den tertiære sektor, er faldet, da denne sektor jo generelt vil spille en stadig større rolle i den moderne økonomi. Derimod er det tegn på en positiv udvikling, at der kan registreres en stigning i støtten til forskning og udvikling.

17. Afsluttende bemærkninger

17.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder den 11. EFRU-beretning. Beretningen giver et præcist og udtømmende billede af fondens virksomhed i 1985 og indeholder en klar fremstilling af de kriterier, Kommissionen agter at anvende på gennemførelsen af enkeltpunkterne i den nye forordning.

Et helt så positivt syn kan imidlertid ikke anlægges på Fællesskabets og medlemsstaternes regionalpolitik, eftersom de praktiske resultater heraf stadig er utilfredsstillende.

17.2. EFRU har ikke tilstrækkelige ressourcer til sin rådighed. Set ud fra det samlede budget er den ikke dimensioneret efter omfanget af de problemer, der skal løses.

17.3. Den europæiske fælles Akt gør regionalpolitikken til en af de fundamentale opgaver i Fællesskabet. Man håber, dette indvarsler en afgørende vending med tilhørende løsninger på ressourceproblemerne.

17.4. Skal regionalpolitikken effektivitet øges, er det nødvendigt, at relationen mellem Kommissionen og medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder styrkes. Den igangværende omlægning fra projekt- til programfinansiering understreger endnu tydeligere nødvendigheden heraf.

17.5. Dernæst er det nødvendigt, at erhvervslivet, borgerne, arbejdsgivernes og arbejdstagernes organisationer og organisationer, som repræsenterer samtlige interesser i samfundet, er aktivt inddraget på samtlige stadier under den regionale foranstaltnings gennemførelse. Det er af stor betydning for de forskellige interventioners heldige gennemførelse, at samtlige involverede medvirker i størst muligt omfang, og at de kan være sikre på, at de har alle de værktøjer til rådighed, som kræves til en løsning af de alvorlige problemer, de står overfor.

17.6. Ud over den omorganisering, der allerede har fundet sted inden for de tjenestegrene i Kommissionen, der beskæftiger sig med regionaludvikling, er der også behov for en styrkelse af organisationsstrukturen. Der bør også etableres smidige, strømlinede procedurer for at skabe koordination mellem disse tjenestegrene og andre tjenestegrene, der beskæftiger sig med andre EF-politikker, som virker ind på regionaludviklingen.

17.7. Den integrerede metode, som Kommissionen forsikrer at ville give høj prioritet, bør finde konkret anvendelse på langt flere interventioner.

17.8. Man kan kun bifalde den gradvise overgang til programfinansiering frem for projektfinsiering. Det nye system betyder, at det i princippet vil være muligt at løse en lang række problemer gennem forberedelse og målretning af interventionerne, gennem involvering af kompetente myndigheder på forskellige niveauer, gennem deltagelse af arbejdsmarkedets parter, gennem komplementaritet og gennem en samordning af de forskellige EF-politikker.

Fællesskabsprogrammerne, som man håber, der vil blive gennemført flere af i fremtiden, påkalder sig stor interesse og bør gives høj prioritet.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

17.9. De konkrete resultater af foranstaltninger gennemført med støtte fra EFRU bør kunne gøres målelige, ligesom de direkte berørte og offentligheden i øvrigt bør gøres bekendt med dem.

Det er tvingende nødvendigt, at dette krav opfyldes. Der er ganske vist store vanskeligheder behæftet med indsamlingen af data og udarbejdelse af konklusioner ud fra disse, men de må overvindes.

Endelig er det ønskeligt, at den 3. beretning om situationen i regionerne indeholder en fuldstændig beskrivelse af regionalpolitikens økonomiske kontekst.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Forslaget til Rådets afgørelse om vedtagelse af et handlingsprogram for erhvervsuddannelse og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet⁽¹⁾

(87/C 180/15)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 3. april 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 128 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde blev ved Det økonomiske og sociale Udvalgs beslutning overdraget Herbert Nierhaus som hovedordfører.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog enstemmigt på sin 246. plenarforsamling, den 14. maj 1987, følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Den økonomiske udvikling i de højtindustrialiserede lande kendetegnes på den ene side ved et konstant fald i arbejdstilbud til lavtuddannede, først og fremmest som følge af indførelsen af ny teknologi, og på den anden side ved den relative stigning i behovet for veludannede, kvalificerede fagfolk på alle erhvervsområder. Denne kendsgerning og dermed også det forhold, at elektroniske informations- og kommunikationssystemer især har erstattet mindre kvalificerede menneskelige arbejdsydelser på næsten alle områder inden for administration og produktion, har i væsentlig grad bidraget til den høje strukturelle arbejdsløshed, vi ser i

dag. De unge, der står for at skulle træde ind i arbejdslivet, tegner sig for en forfærdende høj del heraf. Unge med en god skoleuddannelse bag sig og en kompetencegivende erhvervsuddannelse, der ikke blot giver rent faglig viden, men også omfatter samfundsmæssige aspekter, har i reglen stadig de relativt bedste chancer for at få arbejde.

I tilfælde af at den almene skoleuddannelse ikke omfatter praktisk kendskab til emner som socialsikring, sundheds- og miljøbeskyttelse, skat og regnskabsvæsen, må der findes måder, hvorpå man kan inddrage disse emner i erhvervsuddannelsen.

1.2. I nærværende udtalelse om forslaget til Rådets afgørelse om vedtagelse af et handlingsprogram for erhvervsuddannelse og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet defineres »uddannelse« (eller rettere »erhvervsuddannelse« på følgende måde:

⁽¹⁾ EFT nr. C 90 af 4. 4. 1987, s. 4.